

Рецензия

На проф. д-р Париз Паризов д.п.н. от Югозападен Университет „Неофит Рилски“ Благоевград по процедурата за заемане на академичната длъжност „Доцент“ по професионално направление 7.1. Медицина (Социална медицина и здравен мениджмънт) за нуждите на Югозападен Университет „Неофит Рилски“ Благоевград. Протокол №29/31.05.2016г. обявен в „Държавен вестник“ бр. 27.05.04.2016г.

Настоящата рецензия е изготвена въз основа на документи, постъпили по конкурс, обявен от Югозападен Университет „Неофит Рилски“ Благоевград на основание на чл. 4 от Закона за развитие на академичният състав в Република България и съобразно решение на Факултетния съвет на Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ от 31.05.2016г. Протокол №29.

Общо представяне на получените материали и данни за кандидата

В конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент“ в 7.1. Медицина Социална медицина и здравен мениджмънт е регистриран единствен кандидат – гл. ас. д-р Екатерина Митова от Югозападен Университет „Неофит Рилски“ Благоевград. Тя не се нуждае от представяне, защото е добре позната в средите на медицинските, социалните работници и ерготерапевтите.

Д-р Митова има 26 годишен трудов стаж като двадесет са преподавателски в ЮЗУ „Неофит Рилски“, където чете лекции по „Социална медицина“, „Палиативни грижи“, „Ерготерапия“, „Основи на терапията и рехабилитацията“, „Лечебно хранене“, „Педиатрия“ и води упражнения на студентите от специалностите „социални дейности“, „Кинезитерапия“, „Медицинска сестра“, „Акушерка“ и „Логопедия“.

Значителна част от научните и трудове, и публикации са синхронизирани с изискванията за осъществяване на научно-

преподавателската работа в горните специалности. Това придава интердисциплинарен характер както на трудовете, така и на приносите, което се вижда от публикациите и от учебните програми на приложения списък.

Под нейно научно ръководство са защитили дипломните си работи – 9 студенти, което говори за интерес у студентите към тази проблематика и умението на Митова да ги мотивира. Тя е научен консултант на двама докторанта, единият от тях вече е защитил, /за което съм пряк свидетел/.

Кандидатката има добра езикова подготовка, владее много добре френски, руски, английски и румънски език. Митова участва в редица курсове за повишаване на следдипломната си квалификация, както в страната така и в чужбина. Завършва и второ висше образование магистър по „Ерготерапия в общността“ в Русенският университет „Ангел Кънчев“.

Характеристика на научната и научно-приложната продукция на кандидата

Представената от Д-р Митова научна продукция и документалната подкрепа на академичната и презентация е оформена и ангажирана в съответствие с Правилника за развитие на академичния състав на ЮЗУ „Неофит Рилски“.

Научната продукция е уплътнена и покрива напълно тематичната самоличност на конкурса за „Доцент“ по професионално направление 7.1. Медицина /Социална медицина и Здравен мениджмънт/. Коментарният дискурс по обема и квалификационното равнище на научната продукция, свидетелства за системно подържана изследователска активност от гл. ас. д-р Митова към катедра „Здравни грижи“, след получаването на образователната научна степен „Доктор“.

Академичният профил на Д-р Митова би бил непълен и незаслужено дискредитиран, ако се negliжира качеството на преподавателската и ръководната дейност в катедрата и факултета. Тя е член на факултетният

съвет, отговорник по качеството на образованието и отговорник за студенти по програмата Еразъм. Кандидатката е автор на десет бакалавърски учебни програми: „Социална медицина“ за специалностите „Социални дейности“, „Медицинска сестра“; „Палиативни грижи“, „Хигиена на зрялата възраст“ и „Въведение в ерготерапията“ за специалност „Социални дейности“; „Ерготерапия“ за специалност „Кинезитерапия“; „Педиатрия“ за специалност „Социални дейности“ и специалност „Кинезитерапия“; „Основи на терапията и рехабилитацията“ за специалност „Логопедия“; „Лечебно хранене“ за специалност „Медицинска сестра“ и „Акушерка“. Тя е ангажирана с преподаването на чужд език по акредитираната магистърска програма „Кинезиология“ в ЮЗУ „Неофит Рилски“. Включена е в тюторинг по проект „Студентски практики“.

Митова оказва организационно методична помощ на работа с деца в институции. Тя е един от малкото автори, които проучват, изследват и анализират работата в ДМСГД. В нейните научни разработки тя апелира за деинституционализиране на децата, което е авангардно и правилно. Впечатляващи са броя на проектите, в които тя участва като ръководител, координатор и изследовател, утвърдили я като водещ експерт в областта си.

Ангажираността на Екатерина Митова към преподавателската, научно изследователската и административната дейност я превръща в много утвърждаваща академична фигура в образователния процес.

В конкурса кандидатката участва с достатъчна научна продукция от един монографичен труд, публикации в реферирани списания у нас 9 броя, от които 3 под печат. Публикации в реферирани списания в чужбина – 6 броя. Изнесени доклади на научни международни форуми – 5 броя. Съавторство в публикуван учебник – 1 брой.

Горните трудове уплътнили академичната биография на д-р Митова разкриват не само иновативен, устойчив и продуктивен ритъм в научно-

изследователската и работа, но особено и най-вече сериозността на тематичните предизвикателства, записани в изследователското и портфолио. В научната продукция са реферирани значими аспекти на многоизмерните предизвикателства пред социалните дейности, кинезитерапията, ерготерапията и здравните грижи, като свидетелства за траен изследователски интерес в обособените проблемни параметри на тези перспективни научни области.

Приноси

В академичното портфолио на гл. ас. д-р Митова са записани оригинални научни приноси вече намерили място в научната картотека на специализираните издания. Те са както следва:

1. Анализ на медико-социалния статус на деца от 0 до 3 годишна възраст, отглеждани в специализирани институции, а именно ДМСГД могат да се изведат някои основни приноси, а именно:

- Детайлно, във възрастов аспект са проследени основни показатели за физическото и психическо развитие на детето от 0 до 3 години, както и заболяемостта за съответната възрастова група. С приносен характер са изработените корелационно-структурни модели на връзките между: показателите на физическото развитие-ръст, телесна маса, обиколка глава и гръдна обиколка; показателите на психичното развитие – моторика, говор, емоционална сфера, комуникации. Направеният реален анализ на медико-социалния статус на децата, отглеждани и възпитавани в изследваните от нас ДМСГД може да се приеме за фундаментална база за по-нататъшни изследвания, сравнения и тълкувания за домовете в цялата страна.
- В публикации № 1 и 5 (от списъка на публикациите в България), акцентът е върху осигуряване на най-адекватните условия за развитието на детето от 0 до 3 годишна възраст, отглеждано извън семейната среда. Основните показатели на физическото и психическо развитие на детето

от 0 до 3 години, както и процеса на деинституционализация на деца на възраст 0-3 години, отглеждани в ДМСГД Благоевград, както и направеният паралел с развитието на медико-социалните услуги за деца от 0 до 3 години по пътя на деинституционализацията са детайлно проследени във възрастов аспект и с подчертан приносен характер. С помощта на изнесените данни се дава възможност за децата с установени отклонения и забавяне на психичното развитие да бъдат приложени индивидуализирани медико-възпитателни грижи.

- В публикация № 4 (от списъка на публикациите в България) от теоретико-практическа гледна точка, с приносен характер е систематизацията на симптомите, по които може да се разпознае самото пренебрегване, както и влиянието му върху физическото, нервно-психическото развитие и заболяемостта във възрастта, в която и най-малките травми могат да доведат до трайни психически и други проблеми, както и на изграждане на доверителни връзки.

2. Анализ на новите услуги за предоставяне на грижи за рискови групи деца и лица.

- В публикация №2 (от списъка на публикациите в България) с теоретичен и практически характер са приносите в систематизацията на медико-социалните проблеми на лицата с тежка и дълбока умствена изостаналост ползващи резидентни услуги (Център за настаняване от семеен тип), както и някои идеи за необходимостта от мултидисциплинарен екип, при работата с лица с умствено увреждане.
- С приносен практико-приложен характер е направеният анализ в публикация № 7 (от списъка на публикациите в България) на ролята на неправителственият сектор в предоставяне на услуги от нов тип.

3. Анализ на състоянието, организацията и проблемите на хосписните грижи в малките населени места:

- Теоретичните приноси в публикация № 3 (от списъка на публикациите в България) са в областта на лонгитудиналния анализ за период от 5 години, на причините довели до ползване на услугите, анализ на използваемост на леглата, както и на времето на престой в хосписа.

4. В областта на ерготерапията:

- В публикации №8, №9 (от списъка на публикациите в България) в теоретичен план, за първи път в българската научна/периодична литература се представя науката Ерготерапия и професията ерготерапевт, нейното развитие в исторически план, мястото и в настоящето, както и перспективите за развитието на специалността и науката не само в световен мащаб, но и в България. За практиката е изключително важно да се разпознава ролята и мястото на ерготерапевта като част от екипа при работа с различни рискови групи деца и лица с временни или трайни увреди.

5. В областта на ефективността на специализирана кинезитерапевтични програми при някои заболявания.

- В публикации № 1-3 (от списъка на публикациите в чужбина), приносен характер имат научните трудове, които третираат кинезитерапевтичните методи възстановяване на опорно-двигателния апарат.
- С приносен теоретичен характер са данните получени от разработената и приложена комбинация от специализирани кинезитерапевтични средства в рамките на 6 месеца при лица страдащи от фибромиалгия (публ. № 4 от списъка на публикациите в чужбина).
- В публикация № 5 (от списъка на публикациите в чужбина), се акцентира върху прилагането на експериментална кинезитерапевтична програма за възстановяване на изометричната силова издръжливост на m.quadriceps след реконструкция на предна кръстна връзка.

Общата оценка за приносите на кандидата са реални и достатъчни, и аз ги приемам изцяло. Практическите референции и научната продукция са

представени от гледна точка на ориентацията към образователния процес. Постигнатите от кандидата стандарти в учебната и научно-изследователската дейност аргументират несъмнено високата ѝ научно-преподавателска квалификация за да поддържат убедително академичната и претенция по този конкурс.

Към д-р Митова имам и препоръки: да стандартизира и популяризира създадените от нея методични иновации в областта на социалните дейности и другите разработени от нея методики, с оглед на тяхното приложение в масовата практика на домовете и центровете за деца с умствени и психически увреждания; да се изготвят помощни материали за работа в домашни условия, които да послужат на семействата на децата, което от своя страна ще доведе до по-добри резултати при работата с тях; да се проследят късните резултати от проучванията ѝ.

Заключение:

Достоинствата на научната продукция, впечатляващата ангажираност и сериозните референции, както и преподавателското присъствие в университетския образователен процес обосновават категорично положителната ми оценка и ми дават основание убедено, и надявам се убедително да предложа на уважаемите членове на Научното жури да предложат на Факултетният съвет при Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт“ при ЮЗУ „Неофит Рилски“ – гр. Благоевград да гласуват за избиране на главен асистент д-р Екатерина Стефанова Митова на академичната длъжност Доцент по направление 7.1. Медицина /Социална медицина и Здравен мениджмънт/.

26.07.2016 год.

Рецензент.....

проф. д-р Париз Паризов д. п. н.